

РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН ТА МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В УМОВАХ ЗМІН

МАТЕРІАЛИ

XIV Міжнародної науково-практичної конференції

*(м. Полтава (Україна) – м. Валенсія (Іспанія),
11–15 вересня 2023 року)*



**Полтава
2024**

**Полтавський університет економіки і торгівлі
(м. Полтава, Україна)**
Universitat Politècnica de València (м. Валенсія, Іспанія)

РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН ТА МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В УМОВАХ ЗМІН

МАТЕРІАЛИ

XIV Міжнародної науково-практичної конференції

*(м. Полтава (Україна) – м. Валенсія (Іспанія),
11–15 вересня 2023 року)*

*За загальною редакцією
д-ра екон. наук, професора Т. А. Костишиної,
канд. екон. наук, доцента Л. В. Степанової*

**Полтава
ПУЕТ
2024**

УДК 331.1:316.77:004.9(082)
Р64

*Розповсюдження та тиражування без
офіційного дозволу Полтавського університету
економіки і торгівлі ЗАБОРОНЕНО*

Редакційна колегія:

Т. А. Костишина, д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії Полтавського університету економіки і торгівлі;

Л. В. Степанова, канд. екон. наук, доцент кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії Полтавського університету економіки і торгівлі.

Р64 **Розвиток** соціально-трудових відносин та міжкультурної комунікації в умовах змін : матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава (Україна) – м. Валенсія (Іспанія), 11–15 вересня 2023 року) / за заг. ред. Т. А. Костишиної, Л. В. Степанової. – Полтава : ПУЕТ, 2024. – 114 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Текст укр. та англ. мовами.

ISBN 978-966-184-460-4

У збірнику подано матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції, яка відбулася у Полтавському університеті економіки і торгівлі (м. Полтава, Україна) – Universitat Politècnica de València (м. Валенсія, Іспанія). Конференцію проведено в межах науково-дослідної роботи «Ефективність інвестицій в людський капітал на підприємствах в сучасних умовах» (держ. реєстр. номер 0112U001077). Для науковців, викладачів, студентів закладів вищої освіти, усіх, хто цікавиться питаннями теорії та практики розвитку соціально-трудових відносин.

УДК 331.1:316.77:004.9(082)

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

ISBN 978-966-184-460-4

© Полтавський університет
економіки і торгівлі, 2024

СПІВОРГАНІЗАТОРИ

Batumi Shota Rustaveli State University (Грузія)

ISMA University of Applied Sciences (Латвія)

Academy of Economic Studies (Республіка Молдова)

Національний інститут економічних досліджень
(Республіка Молдова)

Universitat Politècnica de València (Іспанія)

Батумський учбовий університет навігації (Грузія)

Національний інститут економічних досліджень (Грузія)

Академія бізнесу Грузії (Грузія)

Міжнародний Науковий, Освітній та Учбовий Центр
(Естонія)

Тужилкіна О. В., Єгорова О. Формування корпоративної культури на підприємствах у сучасних соціально-економічних умовах.....	78
Тужилкіна О. В., Золотоверх А. Роль і значення кадрової служби сучасного формату.....	81
Тужилкіна О. В., Прохоров М. М. Використання інформаційних технологій для підвищення ефективності управління підприємством.....	86
Шановалов В. О., Бобошко Г. М. Кадрова політика підприємства: сутність, цілі та завдання	89
Шановалов В. О., Вертелецький А. В. Сталий розвиток територіальної громади та його складові	93
Шановалов В. О., Гуртовий І. Р. Оплата праці у мікроекономічній моделі пропозиції праці	96
Шановалов В. О., Моренко О. Ю. Форми і методи мотивації праці	99
Шановалов В. О., Рудич Ю. В. Соціальні аспекти забезпечення якості трудового життя.....	102
Яріш О. В., Волков М. І. Інтеграція цифрових інновацій у стратегії підвищення інвестиційної привабливості промислових підприємств.....	105
Яріш О. В., Погорілко І. О. Розвиток ринків капіталу в контексті фінансової безпеки України під час війни	108
Яріш О. В., Рижков А. В. Роль штучного інтелекту та машинного навчання у цифрових ініціативах фінансових установ.....	111

7. Робота без помилок: приклади роботизації складів у світі та Україні [Електронний ресурс]. – 2021. URL: <https://wareteka.com.ua/uk/blog/prikladi-robotizacii-skladiv-u-sviti-ta-ukrayini/>.
8. Warehouse Labor Performance: And the Winner is...Everyone [Електронний ресурс]. URL: <https://www.inboundlogistics.com/articles/warehouse-labor-performance-and-the-winner-iseveryone/>.
9. Топ-25 лідерів діджиталізації [Електронний ресурс]. – 2021. URL: <https://www.dsnews.ua/ukr/reitingi/top-25-liderov-didzhitalizacii-26042021-423158>.

РОЗВИТОК РИНКІВ КАПІТАЛУ В КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ

О. В. Яріш,

канд. екон. наук, доцент;

І. О. Погорілко,

здобувач ступеня магістр зі спеціальності

072 Фінанси, банківська справа та страхування

Полтавський університет

економіки і торгівлі, м. Полтава

Фінансова безпека країни є ключовою якісною характеристикою економічної системи, що визначає її спроможність забезпечувати сталі умови функціонування та ресурси.

На основі експертного ранжування актуалізованих для воєнного часу викликів і загроз фінансовій безпеці за рівнем впливу та ймовірністю їх настання, здійсненого за результатами експертного опитування профільних експертів, підготовленому Національним інститутом стратегічних досліджень (НІСД) встановлено, що у 2023 році:

– до найбільш ризикової – червоної – зони потрапили 3 з 8 індикаторів фінансової безпеки (високий рівень дефіциту державного бюджету; значні втрати податкових та митних надходжень державного та місцевих бюджетів; зростання обсягів державного боргу та видатків на його обслуговування);

– до групи найчутливіших до руйнівних наслідків війни експерти віднесли – погіршення фінансової стійкості пенсійної системи, недофінансування окремих статей видатків бюджету внаслідок обмеженості фінансових можливостей держави;

– до групи ризиків, зумовлених в основному негативними наслідками затяжної російської агресії для фінансової безпеки увійшли: різке збільшення частки непрацюючих кредитів у кредитному портфелі банків; брак довіри з боку громадян та бізнесу до податкових, митних органів; погіршення інституційної спроможності банківської системи внаслідок скорочення ресурсної бази банків, збитковості та зниження капіталізації.

Результати дослідження акцентують увагу на потребу рішучіших дій щодо активізації розвитку ринків капіталу в Україні з метою послаблення накопичених фінансово-економічних дисбалансів та недопущення їх перетікання до більш ризикової зони.

Ринки капіталу є важливим елементом фінансової системи, що забезпечують доступ до довгострокового капіталу для підприємств та держави, сприяють розширенні можливості інвестування та диверсифікації ризиків. Узагальнюючи глибину існуючих трактувань фінансової безпеки держави та ролі ринків капіталу у її забезпеченні важливо розуміти, що враховуючи кількісну визначеність ринку капіталу за сутнісною характеристикою, фінансова безпека – це такий стан грошового, фондового ринку та ринку деривативних фінансових інструментів, який характеризується збалансованістю і стійкістю до внутрішніх і зовнішніх загроз.

Найбільшу кількість імпульсів, що впливають на рівноважні стани генерує Національний банк України (НБУ). Це визначається його основними функціями як центрального банку країни. Зокрема, у Законі України «Про Національний банк України» вказується, що у межах своїх повноважень НБУ має сприяти фінансовій стабільності, в тому числі стабільності банківської системи [7].

Попри широкомасштабну війну спільні зусилля Міністерства фінансів і НБУ змогли активізувати внутрішній борговий ринок та довести міжнародним партнерам свою спроможність, яка не в останню чергу визначала готовність надання ними фінансової допомоги. За оцінками Council on Foreign Relations після вторгнення росії в лютому 2022 року Україна стала лідером серед отримувачів зовнішньої допомоги США, і це перший випадок,

коли європейська країна стала найбільшим реципієнтом з часів спрямування коштів на відновлення за планом Маршалла після Другої світової війни (рис. 1) [10].

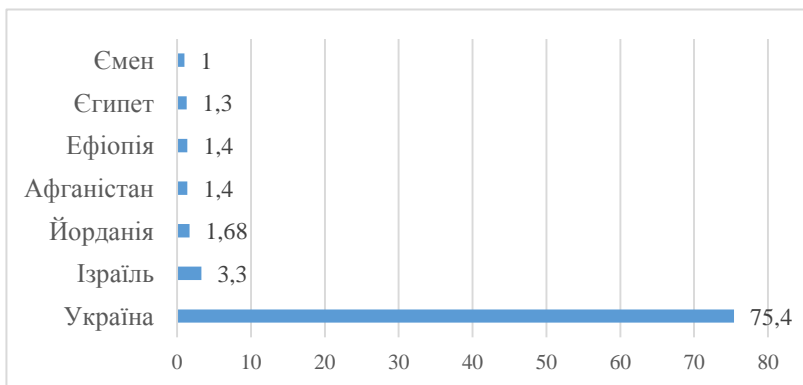


Рисунок 1 – Допомога Україні США (військова, фінансова та гуманітарна) у 2022 році у порівнянні з допомогою найбільшим реципієнтам у 2021 році, \$ млрд [10]

Очевидно, що як вітчизняні, так і міжнародні стратегії і плани відновлення України будуть остаточно розроблені і почнуть втілюватися лише після завершення війни Проте, вже сьогодні потребує розробки стратегія розвитку ринків капіталу України на повоєнний період, яка б враховувала бачення з цього питання міжнародних фінансових інституцій, Ради Європи та ЄС.

Список використаних джерел

1. Актуальні виклики та загрози економічній безпеці України в умовах воєнного стану. Аналітична доповідь Національного інституту стратегічних досліджень. 31.05.2023. URL: <http://surf.li/mpviv>.
2. Якименко Ю., Юрчишин В. Від попередніх підсумків 2023 до прогнозу 2024. URL: https://razumkov.org.ua/images/2023/11/10/prognmoz_24.pdf.
3. How much aid has US sent Ukraine. Here are six charts. URL: <https://www.cfr.org/article/how-much-aid-has-us-sent-ukraine-here-are-six-charts/>